

AZƏRBAYCAN VETERANI

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının orqanı

05 (78) 17 mart 2017-ci il

İctimai-siyasi qəzet

Kərim Kərimovun 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2017-ci ilin noyabr ayında kosmik proqramların gerçəkləşdirilməsinin fəal iştirakçısı, görkəmli alim və hərbi xadim, Kosmik Uçuşlar üzrə SSRİ Dövlət Komissiyasının sədri, Sosialist Əməyi

Qəhrəmanı, Dövlət və Lenin mükafatları laureatı, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının fəxri üzvü, general-leytenant Kərim Abbasəli oğlu Kərimovun anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Kərim Kərimov kosmik aparatların və raket texnikasının yaradılması, kosmosa uçuşların intensivləşməsi və kosmonavtikanın inkişaf etdirilməsi sahəsində müstəsna xidmətlər göstərmişdir. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, kosmik fəzanın tədqiqi işinə mühüm töhfələr vermiş Kərim Kərimovun 100 illik yubileyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin Milli Aerokosmik Agentliyi ilə birlikdə Kərim Kərimovun 100 illik yubileyinə həsr edilmiş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 yanvar 2017-ci il.

8 mart – Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibəti ilə Azərbaycan qadınlarına təbrik

Hörmətli xanımlar!

Sizi Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibəti ilə səmimi qəlbədən təbrik edir, hamınıza cansağlığı, səadət və gələcək işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

Azərbaycan qadınının tarixən cəmiyyətdə tutduğu mövqeyin, həyatımızın bütün sahələrində mühüm nailiyyətlərə yol açan və inkişafımızı təmin edən başlıca amil kimi müstəsna əhəmiyyəti vardır. Ötən əsrin ilk onilliklərində, dünyanın bir çox qabaqcıl ölkələrinin qadınlarından xeyli əvvəl seçib-seçilmək hüququ qazanan qadınlarımız zəngin ictimai-siyasi fəaliyyətləri sayəsində çoxsaylı müvəffəqiyyətlər əldə etmişlər. Bu ilin respublikamızda "İslam Həmrəyliyi İli" elan edilməsi ilə əlaqədar xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, mədəniyyətin, incəsənətin, elmin və təhsilin müxtəlif

istiqamətləri üzrə müsəlman Şərqi qadınlar arasında ilk addımları məhz onlar atmışlar. Gənc xanımlarımızın nəsillərin mənəvi varisliyi prinsipini bu gün də qorumaqla özlərinin maarifpərvər sələflərinin ləyaqətli davamçılarına çevrilmələri sevindirici haldır.

Çoxəsrlik mədəni irsimizin təşəkkülündə misilsiz xidmətlərə malik Azərbaycan qadını dünyaya bəşər mədəniyyəti xəzinəsinin incilərini yaradan görkəmli ədiblər, tarixi şəxsiyyətlər, tanınmış elm və sənət adamları bəxş etmişdir. Milli varlığımızın ifadəsi olaraq əxlaqi-mənəvi sərvətlərimizin və mədəni-tarixi dəyərlərimizin, keçmişimizin ən mürəkkəb dövrlərində belə, qorunub yaşadılması bilavasitə onun adıyla bağlıdır.

Ana məfhumu minillərdən bəri xalqımızın təfəkküründə doğma yurdu, vətən

torpağını və dilimizi təcəssüm etdirmişdir. Analarımız azərbaycançılıq məfkurəsinə sadıq layiqli övladların tərbiyəsi üçün üzərlərinə düşən vəzifənin öhdəsindən bu gün də şərəflə gəlirlər. İndi ürəyi ölkəmizə hədsiz sevgilə dolu, vətəni ana qədər müqəddəs bilərək torpaqlarımızın hər qarışını qorumağa hazır olan, müstəqilliyimizlə yaşadığımız nəsillə yetişmişdir. Bu, Azərbaycan qadınının müasir dövlətçiliyimizə ən böyük töhfəsidir.

İnanıram ki, yüksək mənəviyyatınız və qurub-yaratmaq əzminizlə siz cəmiyyətimizin həyatına bundan sonra da yeni çalarlar gətirərək daim yeniləşən ölkəmizin müstəqillik salnaməsinə parlaq səhifələr yazacaqsınız.

*Dərin hörmət və ehtiramla,
İlham Əliyev*

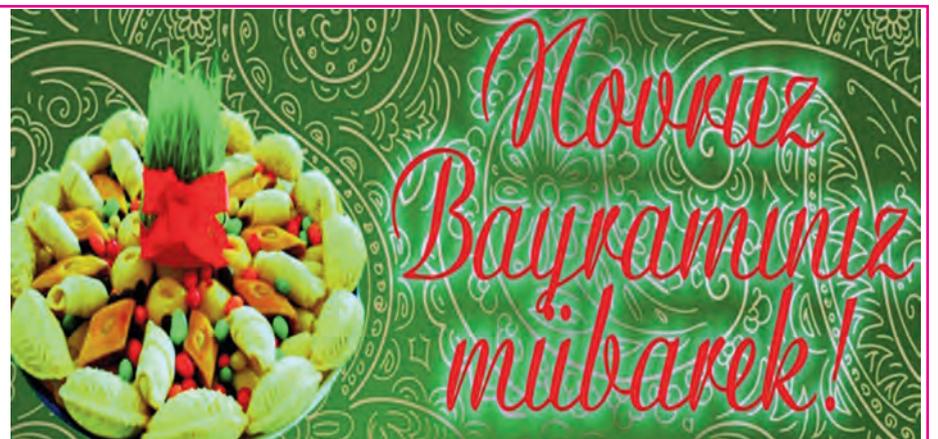
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 6 mart 2017-ci il.*

Hörmətli veteranlar, əziz oxucular!

Sizin hər birinizi və ailə üzvlərinizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi qəlbədən təbrik edir, bu əziz bayram günlərində hər birinizə bahar əhval-ruhiyyəsi, cansağlığı və səadət arzulayıram. Baharın xoşəxtlik, səadət, firavanlıq və sülh gətirməsini arzu edirəm, üzünüzdən bahar tərəvəti, süfrənizdən ruzi-bərəkət, həyatınızdan cansağlığı və həyat eşqi əskik olmasın.

Novruz bayramı xalqımızın

tarixinin ayrılmaz hissəsidir. Azərbaycanı qədim sivilizasiya mərkəzlərindən biri kimi tanımasında Novruz ənənələri öncül mövqeyə malikdir. Müxtəlif tarixi sınaqlara baxmayaraq, Novruz ənənələri günümüzədək qorunub saxlanıb. Novruz bayramının YUNESKO tərəfindən bəşəriyyətin qeyri-maddi irs nümunələri sırasına daxil edilməsi əslində hər bir azərbaycanlının nailiyyətidir. Hər bir azərbaycanlı ailəsinə

sülh və əminamanlıq şəraitində, ruzi - bərəkətli, uzunömürlü həyat, Respublikamızın isə

müstəqilliyinin, sarsılmazlığının, döməzliyinin əbədi olmasını diləyirik.

“Azərbaycan Respublikası Xatirə Kitabı”: Yaddaşımızın kitab abidəsi

09 mart 2017-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında “Azərbaycan Respublikası Xatirə” kitabının 15-ci cildinin təqdimatına həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir.

Tədbir başlamazdan əvvəl İkinci Dünya, Qarabağ, Əfqanıstan müharibələrində həlak olmuş, həmçinin,

İkinci Dünya, Qarabağ, Əfqanıstan müharibəsi, əmək və Silahlı Qüvvələr veteranları, ziyalılar, gənclər, media nümayəndələri iştirak etmişlər.

Tədbiri giriş sözü ilə Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov açaraq demişdir: “Respublika Veteranlar Təşkilatı yarandığı gündən Azərbaycanın İkinci Dünya Müharibəsində iştirakı ilə bağlı məsələlərə xüsusi əhəmiyyətli iş kimi yanaşmış, bu

istiqamətdə çoxsahəli fəaliyyət planları işlənib həyata keçirilmişdir. Azərbaycanlıların bu müharibədə göstərdiyi qəhrmanlıqlar, xüsusilə milli-ətici diviziya-ların şanlı döyüş səlnaməsi, Azərbaycanın faşizm üzərində qələbəyə verdiyi böyük töhfələr, ayrı-ayrı soydaşlarımızın şərəfli döyüş

yolunun təbliği və s. məsələlər daim diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Bu sahədə mühüm əhəmiyyət kəsb edən işlərdən biri Respublika

Muxtarovun bu istiqamətdə respublikada görülən işlər, nəzərdə tutulan tədbirlərlə bağlı arxivimizdə Veteranlar Təşkilatının sədrinə ünvanladığı məktub və məlumat saxlanılır.

“Xatirə kitabı”nın hazırlanması ilə əlaqədar Redaksiya SSRİ-nin digər müttəfiq və müxtər respublikaların Xatirə kitabı redaksiyaları ilə yazışmalar aparmış, həmin respublikaların arxivlərindən müharibədən qayıtmayan Azərbaycan vətəndaşları haqqında məlumatlar almışdır. Eləcə də, Respublika Hərbi Komissarlığının köməyi ilə Azərbaycan SSR ərazisindəki rayon (şəhər) hərbi komissarlıqlarının arxivlərində sax-

mək Respublika “Xatirə kitabı” redaksiya heyəti və onun işlək qrupu olan “Xatirə” redaksiyası əməkdaşları həqiqətən də müqəddəs vəzifə kimi yanaşmışlar.

Ancaq Azərbaycanda 1980-ci illərin sonları və 1990-cı illərin əvvəllərində yaşanan kaos, hərəmərclik Veteranlar Təşkilatının fəaliyyətinə, o cümlədən “Xatirə kitabı”nın hazırlanmasına da mənfi təsir göstərmişdir. Ümumiyyətlə, bu işlər nəinki mühüm əhəmiyyət kəsb edən məsələlərin sırasından çıxarılmış, hətta bir müddət tamamilə unudulmuşdur. Digər istiqamətlərdə olduğu kimi “Xatirə kitabı”nın hazırlanması sahəsində

Əliyevin xalqımızın tarixi və mədəniyyəti ilə bağlı məsələlərə diqqəti və yaxından dəstəyi nəticəsində artıq “Xatirə” kitabının 15 cildi hazırlanaraq, Azərbaycan xalqına çatdırılmışdır. Hazırda bu iş “Xatirə kitabı” redaksiyası tərəfindən uğurla davam etdirilir. Biz inanırıq ki, kitabın növbəti cildləri daha qısa müddətdə ölkə ictimaiyyətinə çatdırılacaqdır. Bu böyük işdə redaksiya kollektivinə uğurlar arzulayırıq”.

Tədbirdə akademik, millət vəkili Ziyad Səmədzadə, Mətbuat Şurasının sədri, millət vəkili Əflatun Amaşov, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası Tarix kafedrasının müdiri, dosent Firdovsiyə Əhmədova, Azərbaycan Respublikası Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası İşçi qrupu rəhbərinin müavini Eldar Səmədov, “Xatirə” kitabı redaksiyasının baş redaktoru Nəzkət Məmmədova və başqaları çıxış edərək “Xatirə” kitabının yaradılmasının əhəmiyyətindən, respublikada bu işə göstərilən diqqətdən, müharibələrdə iştirak etmiş insanların xatirəsinin əbədiləşdirilməsinin vacibliyindən danışıqlar.

Tədbirin sonunda “Xatirə” kitabının hazırlanmasında və ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştiraklarına görə bir neçə şəxs Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı Rəyasət Heyəti adından medal və fəxri fərmanla təltif olunmuşlar.

Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş bütün şəhidlərimizin xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edilmişdir.

Tədbirdə Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə, Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri, millət vəkili Əflatun Amaşov, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun şöbə müdiri, filologiya elmlər doktoru professor Bədirxan Əhmədov, Kəpi Təhsil Mərkəzinin direktoru Sona Vəliyeva, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası Tarix kafedrasının müdiri, dosent Firdovsiyə Əhmədova, Azərbaycan Respublikası Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası İşçi qrupu rəhbərinin müavini Eldar Səmədov, Yeni Azərbaycan Partiyası Yasamal rayon təşkilatının sədri Tağı Əhmədov, “Xatirə” kitabı redaksiyasının baş redaktoru Nəzkət Məmmədova,

“Xatirə kitabı”nın yaradılması olmuşdur.

Təsədüfi deyil ki, Respublika Veteranlar Təşkilatının ilk sədri istifadə olan general-mayor Mustafa Nəsirov Respublika “Xatirə kitabı”nın Redaksiya Heyətinin sədr müavini olmuşdur. “Xatirə kitabı” işçi qrupunun o zamankı rəhbəri Kamil

lanılan, Böyük Vətən müharibəsində həlak olan (itkin düşən) yüz min nəfərə yaxın döyüşçü haqqında məlumatlar alınmışdır.

1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsində həlak olan və itkin düşən Azərbaycan övladları haqqında məlumatların axtarışını və toplanmasını mütəşəkkil keçir-

növbəti tədbirlərin görülməsinə də yalnız ümum-milli lider Heydər Əliyevin ikinci dəfə Azərbaycanda hakimiyyətə qayıtmasından sonra başlanmışdır.

Məhz bunun nəticəsi olaraq 1997-ci ildə “Xatirə kitabı”nın birinci cildi buraxılmışdır. Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham

Qarabağ döyüşçüləri rəsmi müracət etdilər

Son günlər cəbhə xəttində baş verən döyüşlərlə bağlı yüzlərlə ehtiyatda olan zabitlərimiz Müdafiə naziri Həsənova müraciət edib.

Cəlil Xəlilov vurğulayıb ki, son günlər Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin cəbhə bölgəsində təxribat cəhdlərinin intensivləşməsi və bu təxribatların qarşısının alınması ilə əlaqədar hər dəfə olduğu kimi ehtiyatda olan yüzlərlə zabitimiz, xüsusən də Qarabağ döyüşçüləri yenə də cəbhəyə yollanmaq üçün Müdafiə Nazirliyinə müraciət edib:

"Həmin müraciətlərdə bildirilir ki, biz keçmiş döyüşçülər hər an cəbhə xəttinə gedərək igid əsgərlərimizlə bir səngərlərdə dayanmağa, düşməne sarsıdıcı zərbələr vurmağa hazırıq. Biz bu gün Ermənistan hərbi birləşmələrinin işğalı altında olan ərazilərimizin azad olunmasında bütün bilik və bacarığımızı sərf etmək, xalqımızın düşmən üzərində qazanacağı qələbəyə öz töhfəmizi vermək istəyirik".

C.Xəlilov həmçinin bildirib ki, Respublika Veteranlar

Təşkilatına da hər gün yüzlərlə belə müraciətlər daxil olur. Müdafiə Nazirliyinə üz tutanların sayı isə həddən artıq çoxdur: "Amma nazirlik həmin şəxslərə də, bizə müraciət edənlərə də bildirir ki, hələlik bu cür köməklərə ehtiyac yoxdur. Çünki Azərbaycan Ordusunun

düşməne layiqli cavab verməyə, cəbhə xəttində baş verən istənilən təxribatın qarşısını almağa yetəcək gücü və hər cür imkanı var. Ehtiyat qüvvələrə gəlincə, hələlik buna ehtiyac yoxdur, əgər lazım olarsa belə qüvvələrin səfərbər olmaları üçün də heç bir problem yoxdur".

Ehtiyatda olan polkovnikin sözlərinə görə, İkinci Dünya müharibəsinin iştirakçıları olan, 95-97 yaşlı insanlar belə Müdafiə Nazirliyinə müraciət edirlər. Onların da məqsədi cəbhə xəttinə gedib Azərbaycan əsgər və zabitlərinə dəstək olmaqdır.

Cəsur kəşfiyyatçı Çərkəz Qurbanov

Çərkəz Baxşəli oğlu Qurbanov 9 may 1918-ci ildə Ağdamın Qiyaslı kəndində mötəbər bir ailədə anadan olmuşdur. O, bu kənddə 7-ci sinfi bitirdikdən sonra Ağdam kənd təsərrüfatı texnikumuna daxil olmuşdur. Lakin 40 gün oxuduqdan sonra 1938-ci il oktyabrın 10-da hərbi xidmətə çağırılmışdır. Beləliklə onun gənclik illəri cəbhələrdə keçmiş və öz gəncliyini Vətənə qurban vermişdir. Çərkəz Qurbanovun döyüş yolu Mozdok şəhərindən keçmiş, döyüşün birinci günündən kəşfiyyatçı olmuş, taqım komandir köməkçisi qəbul edilmişdir. Budapeşt vuruşmasında Çərkəz özü 19 hitlerçi əskəri və 7 zabiti öldürmüş, qumbara ilə düşmənin 3 atəş mövqeyini darmadağın etmişdir. Georgiyevsk şəhəri uğrunda gedən vuruşmalarda yerli sakinin məlumatına görə faşistlər kombinatın anbarını sovet əsirləri ilə doldurmuş və oranı minalayıb partlatmaq istəyirmişlər. Çərkəz Qurbanov və onun kəşfiyyatçı dəstəsi əks hücumu keçərək yüzlərlə sovet əskərini ölümün pəncəsindən xilas etmişlər. Bu hadisə şəhərin o vaxtkı Stepnoy küçəsində baş vermişdir. İndi həmin küçə Çərkəz Qurbanovun adını daşıyır. Çərkəz Qurbanovun kəşfiyyatçı dəstəsi Verblyujevsk kəndində də almanlar 500 nəfər yerli sakini məktəb binasına yığıb yandırmaq istəyiblər. Kəşfiyyatçılar özlərini vaxtında yetirərək və qanlı cinayətin qarşısını alıblar. Göstərdikləri şücaətə görə indi həmin kənddə Çərkəz Qurbanovun başçılıq

etdiyi kəşfiyyatçılar dəstəsinin şərəfinə obelisk ucılır.

1942-ci ilin avqustun 18-də faşistlər Şimalı Qafqazda hücumu genişləndirərək bir həftədən sonra Mozdoku tutdular. 223-cü atıcı diviziyanın tərkibindəki 1037-ci polkun kəşfiyyat dəstəsinin komandiri Çərkəz Qurbanov Mozdok ətrafında qəddar düşməne qarşı döyüş elə buradan başladı. Çərkəz Qurbanov Ukraynanın Volçanovka və Verblyujevske kəndlərinin fəxri vətəndaşı oldu. Çərkəz Qurbanov ölümündən qabaq həmin kəndlərə getmiş, kənd sakinləri azərbaycanlı kəşfiyyatçını səmimi qarşılamışlar və onu özlərinin xilasları adlandırmışlar. Mozdokdan Berlinə qədər döyüş yolu keçən "Qara Bəbir" ləqəbi ilə düşməni qorxuya salan Çərkəz Qurbanov Georgiyevsk şəhərinin fəxri vətəndaşı, eləcə də, Stavropolda adına küçə verilən, Ukraynada adına üçüncü kitab hazırlanmışdır. Dinc dövrdə Çərkəz Qurbanovun əskəri mükafatlarının üstünə digər mükafatlar da gəlmişdi. O, 30 ilə yaxın Daxili İşlər Nazirliyi orqanlarında xidmət etmiş və bu müddətdə "Sovet milisi əlaçısı" döş nişanı və Nazirliyin "Qüsursuz xidmətinə görə" medalının bütün dərəcələri ilə təltif olunmuşdur. Sumqayıt şəhər Veteranlar şurasının üzvü, Tağıyev qəsəbəsində ilk veteran təşkilatının sədri vəzifəsində çalışmışdır.

LEYLA QASIMZADƏ
Sumqayıt şəhər Veteranlar Təşkilatının sədri

Azərbaycanlı veteranlar "Moskva uğrunda döyüşün 75 illiyi" xatirə döş nişanı ilə mükafatlandırılıb

Rusiyanın Azərbaycandakı səfirliyində Böyük Vətən müharibəsi veteranları Fatma Səttarovanın və Damad Nəbiyevin "Moskva uğrunda döyüşün 75 illiyi" xatirə döş nişanı ilə mükafatlandırılması mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, döş nişanını veteranlara Rusiya Federasiyasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyinin hərbi attaşesi İqor Lobastov təqdim edib.

İ.Lobastov qeyd edib ki, "Moskva uğrunda döyüşün 75 illiyi" xatirə nişanı 1941-ci ilin dekabrında Moskva ətrafında döyüşdə sovet qoşunlarının əks-hücumunun başlanmasının

75-ci ildönümü və Moskvanın müdafiəçilərinin hünərinin xatirəsi əlaməti olaraq təsis edilib. Bu döş nişanı Moskvada, Rusiya Federasiyasının digər subyektlərində, habelə xarici dövlətlərdə yaşayan Böyük Vətən müharibəsi veteranlarına – paytaxtın müdafiəsinin iştirakçılarına təqdim edilir.

Qeyd edilib ki, döş nişanı cəmi 10 min veterana verilib.

Onların 3980 nəfəri Moskvada, 19-u xarici dövlətlərdə, o cümlədən ikisi Azərbaycanda, qalanları Rusiya Federasiyasının subyektlərində yaşayırlar.

İ.Lobastov azərbaycanlı veteranları mükafat münasibətilə təbrik edərək, onlara möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Veteranlar Fatma Səttarova və Damad Nəbiyev Moskva uğrunda

döyüş barədə məlumat verərək, xatırlanmalarına və dünyanı faşist taunundan xilas etmiş bütün veteranların qəhrəmanlığına ehtiramla yanaşıldığına görə təşəkkür ediblər.

Veteranlar jurnalistlərlə söhbət zamanı deyiblər: "Ən böyük arzumuz torpaqlarımızın erməni işğalçılarından azad edilməsidir".

"Moskva uğrunda döyüşün 75 illiyi" döş nişanının təqdim edilməsi mərasimində Mühəribə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədrinin müavini Cəlil Xəlilov iştirak edib.

Ermənilərin cinayətkar əməlləri bugünkü nəslin və gələcək nəsillərin yaddaşına əbədi həkk olunacaqdır!

Bu günlərdə Gəncə şəhərindəki "N" sayılı hərbi hissədə Azərbaycan Respublikası Veteranlar Təşkilatının və Respublika Hərbi Prokurorluğunun birgə tədbirlər planına uyğun olaraq əsgər və zabıtların vətənpərvərlik tərbiyəsinə həsr olunmuş elmi-praktiki konfrans keçirilmişdir. 400 nəfərək hərbi qulluqçunun və Gəncə Qarnizonu Hərbi Prokurorunun müavini Ceyhun Cəfərovun iştirak etdiyi bu tədbirdə Respublika Vətrəranlar Təşkilatının Beynəlxalq Əlaqələr və Xalqlar Arasında Dostluq daimi komissiyasının sədri Zahiddin Abbasov "Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri soyqırımlar bu günkü nəslin və gələcək nəsillərin yaddaşında əbədi həkk olunmalıdır" mövzusunda və Respublika Veteranlar Təşkilatının şöbə müdiri Telman Babayev "Münhen Təhlükəsizlik Konfransı: Respublika Prezidenti İlham Əliyevin erməni işğalçılarına və ermənipərəst qüvvələrə ünvanladığı mesajlar" mövzusunda məruzələrlə çıxış etdilər.

Zahiddin Abbasov öz məruzəsində ermənilərin 1905-1907, 1918-1920, 1948-1953 və 1988-1994-cü illərdə azərbaycanlılara qarşı planlı şəkildə həyata keçirdikləri soyqırımlardan, xalqımızın başına açdıqları müsibətlər-

dən ətraflı söhbət açdı. O, daha sonra ordumuzun regionda ən güclü ordulardan birinə çevrildiyini və işğal altında olan torpaqlarımızı hərbi yolla bir neçə günə azad etməyə qadir olduğunu qeyd edərək bildirdi ki, əgər sülh yolu ilə ərazi bütövlüyümüz bərpa edilməsə, yaxın gələcəkdə erməni faşistləri mütləq öz layiqli cavablarını alacaqlar.

Telman Babayev isə öz məruzəsində diqqəti Respublika Prezidenti İlham Əliyevin Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində keçirilən dəyirmi masadakı çıxışına və panel-müzakirədə ona ünvanlanmış sualları cavablandırmasına, eləcə də onun Əlcəzirə Televiziyasına verdiyi müsahibəyə yönəltdi. T.Babayev xüsusilə, Əlcəzirə Televiziyasına Prezidentin BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan-Azərbaycan-Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı 1993-cü ildə qəbul etdiyi dörd qətnamənin icra edilməsinin regionda sülhün, əminəmanlığın bərqərar olunmasının vacibliyindən danışdığını qeyd etdi. Daha sonra məruzəçi dedi ki, Respublika Prezidenti BMT T.Ş.-nin 3 üzvü olan Minsk qrupunun həmsədrələrinin, özlərinin iştirakı ilə qəbul olunmuş qətnamələrin icra edilməsi üçün Ermənistanla kifayət qədər təzyiq göstərmə-

diklərini vurğulamış, münaqişənin qətnamələr əsasında həll edilməsinin yeganə yol olduğunu, heç kimin təcavüzə bəraət qazandıra bilməyəcəyini göstərmişdir.

Konfransda məruzələr əsasında Gəncə şəhər Veteranlar Təşkilatının sədri, ehtiyatda olan polkovnik Yusif Məmmədov, Gəncə şəhəri Nizami rayon Veteranlar Təşkilatının sədri, Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçısı Tofiq Hüseynov, Gəncə hərbi prokurorunun köməkçisi Elçin Məmmədov "N" sayılı hərbi hissənin bölük komandiri polkovnik-leytenant Vüqar Həsənov, Qarabağ Müharibəsi veteranı Ramiz Əliyev və başqaları çıxış

edərək öz ürək sözlərini dedilər və erməni işğalçılarından torpaqlarımızın azad edilməsi ilə bağlı tövsiyələrini verdilər.

Tədbirin sonunda 95 yaşını yeni-cə tamam olmuş Gəncənin Nizami rayon Veteranlar Təşkilatının sədri, Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçısı Tofiq Hüseynova təntənəli surətdə Respublika Veteranlar Təşkilatının "Veteran Həmrəyliyi" medalı təqdim edildi. Eyni zamanda nümunəvi hərbi xidmətə görə Respublika Veteranlar Təşkilatının fəxri fərmanları ilə "N" sayılı hərbi hissənin leytenantı Tamerlan Mustafayev, sırayı əsgərlər Etibar Cabbarov və Mehdi Şahbazov da təltif olundular.

83 yaşlı veteran Paşa Əkbərov

Ortaboylu, üzgülər Paşa müəllim öz işgüzarlığı, səmimiyyəti və qayğıkeşliyi ilə hamının hörmətini qazanıb. Yaşadığı illərin çox hissəsi tarixi hadisələrlə əlamətdar olub. Paşa Əkbərov xoşbəxt insanlardandır ki, həm ulu öndər Heydər Əliyevlə, həm də möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevlə görüşmək ona qismət olub.

Bu günlərdə Paşa müəllim ilə görüşüb, ətraflı söhbət etdik. Zəngin və mənalı ömür yolu barədə həvəslə danışaraq bildirdi ki, 5 yanvar 1934-cü ildə Astara rayonunun qədim yaşayış məskənlərindən olan Kakalos kəndində anadan olub. Hələ uşaq yaşlarından əməklə, halal zəhmətlə məşğul olmağı üstün tutub. Kənddəki kolxozda fəhlə işləyib. 1962-ci ildə rayon rəhbərliyinin tövsiyəsi ilə Kakalos sovxozuna göndərilib. İşlədiyi müddətdə özünü qabaqcıl əmək adamı kimi tanıdı. Əldə etdiyi göstəricilərə görə rəhbərlik tərəfindən mükafatlara layiq görülüb. Heç də təsadüfi deyildir ki, Paşa Əkbərov 1975-ci ildə respubli-

kanın bir qrup heyvandarlıq işçisi ilə birlikdə Hindistan Respublikasına turist səfərinə göndərilib. Həmin dövrdə respublikada tanınmış əmək adamları ilə birlikdə belə bir turist səfərinə göndərilmək hər kəsə nəsb olmurdu.

1982-ci il bütün astaralıların xatirəsində əbədi iz qoyub. Həmin il ölkə rəhbəri ulu öndər Heydər Əliyev Astara rayonuna tarixi səfərində qabaqcıl təsərrüfatlarda sadə əmək adamları ilə səmimi və işgüzar görüşlər keçirib. Belə görüşlərin birində Paşa Əkbərov müdrik rəhbərimizlə görüşdə iştirak edib, heyvandarlıq sahəsində qazanılan uğurlar barədə hesabat verib. Görüşdən sonra ümummilli liderlə birlikdə xatirə şəkli çəkilib. Paşa müəllim həmin görüşü heç vaxt unutmur.

50 ilə yaxın iş stajı olan Paşa Əkbərov təqaüdə çıxsada da bir veteran kimi rayonun ictimai-siyasi həyatında yaxından iştirak edir, gənclərin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsində fəaliyyətini əsirgəmir. Rayonda elə bir mötəbər tədbir olmur ki, Paşa müəllim orada iştirak etməsin, çıxış edib gənclərə ağıllı məs-

ləhətlərini verməsin.

2015-ci ilin aprel ayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Möhtərəm İlham Əliyev Astara rayonuna səfəri zamanı ictimaiyyət nümayəndələri ilə keçirdiyi görüşdə Paşa Əkbərov da iştirak edirdi. Yeni istifadəyə verilmiş çay emalı fabrikində keçirilən bu görüşdə Möhtərəm Prezident özü sinəsi orden və medallarla dolu olan Paşa müəllimə yaxınlaşıb onunla söhbət etdi. Paşa müəllim böyük fəxr və qürur hissi ilə ulu öndər Heydər Əliyevlə görüşü barədə məlumat verdi. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevə xalqımızın xoşbəxtliyi və firavan həyatı üçün gördüyü xeyirxah işlərə görə minnətdarlığını bildirdi.

Paşa müəllim bu gün də xalqın içərisində sinəsini bəzəyən orden və medallarla fərəhlə gəzir, təcrübəsiniz gənclərə həvəslə öyrədir. Faşizm üzərində qələbənin 30, 40, 65 və 70

illik yubiley medalları və digər mükafatlar onun əməyinə verilən layiqli qiymətdir.

Ağsaqqal veteranın 12 övladı, 35 nəvəsi və 37 nəticəsi vardır.

Ömrün uzun olsun Paşa müəllim!

*Rafiq Əliyev,
Astara Rayon Veteranlar
Təşkilatının sədri*

HÜQUQİ MƏSLƏHƏTLƏR

QANUN, CİNAYƏT VƏ MƏSULİYYƏT

İnsanlar normal yaşayış fəaliyyət göstərmək üçün birinci növbədə hüquqi biliklərə yiyələnməli və hər bir hərəkətin yaşadığı cəmiyyətin həyatında mövcud olan qanunlara uyğunlaşdırılmalıdır.

İndi qanunları bilmədən, onlara əməl etmədən ziyalı olmaq, daha geniş desək, normal vətəndaş olmaq mümkün deyildir.

Dünya alimləri belə hesab etmişdirlər ki, biliksiz adam okeanda azan yelkənsiz gəmiyə bənzər, ya sahilə çırpınıb parçalanar, ya da tufana düşüb batar.

Odur ki, həyatda qanunları bilməyən şəxs cinayət əməli törətdikdə məsuliyyət daşımından azad edilmir.

Konstitusiyaya qanunlar sistemi-nə başçılıq edir. Qanun xalqın iradəsini ifadə edən normativ aktdır. Bütün qanunlar Konstitusiyanın tələblərindən irəli gəlir, dövlətin və cəmiyyətin keşiyində durur. Qanunların keşiyində duran cinayət məəcəlləsinin vəzifələri Azərbaycan Respublikasının ictimai quruluşunu, onun siyasi və iqtisadi sistemini, mülkiyyətini, şəxsiyyətini, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarını, habelə bütün hüquq qaydalarını cinayətkar qəsdlərdən qorumaqdır.

Şərh olunan vəzifəni həyata keçirməkdən ötrü Azərbaycan Respublikasının Cinayət məəcəlləsi hansı ictimai təhlükəli əməllərin cinayət əməli olduğunu müəyyən edir və cinayət törətməmiş şəxslərə tətbiq ediləcək cəzaları təyin edir.

Yalnız cinayət etməkdə təqsirləndirilən şəxs, yəni cinayət qanununda nəzərdə tutulmuş ictimai-təhlükəli əməli qəsdən və ya ehtiyatsızlıq üzündən etmiş olan şəxs cinayət məsuliyyətinə cəlb edilir və cəzalandırılır.

Qanunlarımızın ən demokratik və ən ədalətli prinsiplərindən biri də budur ki, qanunu əsas götürmədən və məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü olmadan heç kəs cinayət törətməkdə təqsirkar sayıla bilməz, habelə cinayət cəzasına məhkum oluna bilməz.

Cinayət hadisəsi baş vermişdir dedikdə, bunu necə başa düşürük.

Azərbaycan Respublikasının ictimai quruluşuna, siyasi və iqtisadi sisteminə, mülkiyyətə, şəxsiyyətə, vətəndaşların siyasi, əmək, əmlak, başqa hüquq və azadlıqlarına, həmçinin hüquq qaydalarına qəsd edən və cinayət qanununda nəzərdə tutulan ictimai təhlükəli əməl (hərəkət və ya hərəkətsizlik) cinayət hesab olunur.

Qeyd etmək lazımdır ki, cinayət qanununda nəzərdə tutulmuş hər hansı əməlin əlamətləri formal cəhətdən mövcud olsa da, lakin az əhəmiyyətli olduğuna görə ictimai təhlükəli sayılmayan hərəkət və hərəkətsizlik cinayət hesab edilmir.

Qəsdən və ehtiyatsızlıq üzündən edilən cinayətlərin mahiyyəti hər kəsin marağına səbəb olur.

Cinayət etmiş şəxs öz hərəkətlərinin və ya hərəkətsizliyin ictimai təhlükəli olduğunu, onun ictimai təhlükəli nəticələrini əvvəlcədən görmüş və bunları arzu etmişdirsə və ya belə nəticələrin baş verməsinə şüurlu surətdə yol vermişdirsə, bu cür cinayət qəsdən edilmiş hesab olunur.

Cinayət etmiş şəxs öz hərəkətlərinin və ya hərəkətsizliyinin ictimai təhlükəli nəticələr verə biləcəyi imkanını əvvəlcədən görmüşdürsə, lakin onların qarşısını alacağına yüngül fikirlə ümid bağlamışsa, yaxud bu nəticələrin baş verəcəyini qabaqcadan görə bilməli və görməli olduğu halda onları görməmişdirsə, belə cinayət ehtiyatsızlıq üzündən edilmiş cinayət hesab olunur.

Məlumdur ki, baş vermiş bütün cinayətlər barəsində istintaq aparılır. İstintaqı tamamlanmış, törədilən cinayət əməli tamamilə subuta yetirilmiş şəxslər haqqında cinayət işləri prokurorluq orqanlarının təsdiqindən sonra məhkəmələrə göndərilir. Cinayət prosessual qanunlarına riayət olunmaqla məhkəmə prosesi aparılır.

Nəticə etibarilə məhkəmə baxışı sona çatdıqda dövlət ittihamçısının və eləcə də təqsirləndirilən şəxslərin hüquqlarını müdafiə edən vəkilin (vəkillərin) çıxışları, işdə zərərçəkən varsa onun xahiş dinlənilərək məhkəmə müşavirə otağına gedir. Məhkəmədə sədrlik edən hakim (hakimlər) iş üzrə cəza təyin edərkən baş vermiş cinayətdə cəzanı yüngülləşdirən və ağırlaşdırıcı halları müzakirə edir. Bu məfhumların təhlili oxucunu maraqlandıra bilər. Qanunvericilik aktlarını nəzərdən keçirdikdə aşağıdakı halları görmək mümkündür.

1. Cəzanı yüngülləşdirən hallar: Kəskin gəlib təqsirini boynuna alma, cinayətin açılmasına, onun digər iştirakçılarının ifşa edilməsinə, cinayət nəticəsində əldə edilmiş əmlakın axtarışına və tapılmasına fəal köməklik etməsi; (Cinayət törətməmiş şəxsin könüllü sürətdə istintaq, təhqiqat və əməliyyat axtarış fəaliyyətini həyata keçirən orqanlara və ya digər dövlət orqanlarına dəfələ-

lə yazılı və ya şifahi şəkildə törətdiyi cinayəti etiraf edərək təqsirini boynuna alması, cinayət mühakimə icraatının sonrakı mərhələlərində öz təqsirini inkar etməsindən asılı olmayaraq, məhkəmələr tərəfindən cəzanı yüngülləşdirən hal kimi nəzərə alınmalıdır. Bu barədə Konstitusiyaya Məhkəməsi 2 aprel 2012-ci il tarixli qərarı da vardır.)

2. İlk dəfə olaraq böyük təhlükə törətməyən və ya az ağır cinayət törədildikdə;

3. Cinayət yetkinlik yaşına çatmayan şəxslər tərəfindən törədilmişdirsə;

4. Cinayətin hamilə qadın tərəfindən törədilməsi;

5. Cinayət törətməmiş şəxsin himayəsində az yaşlı uşağın olması;

6. Cinayətin ağır həyat şəraiti nəticəsində törədilməsi;

7. Cinayətin fiziki və ya psixi məcburiyyət təsiri altında törədilməsi;

8. Cinayətin zəruri müdafiənin qanunla müəyyən edilmiş şərtlərinin pozulması zəmnində törətməsi;

9. Cinayətin zərərçəkmiş şəxsin qansuz və ya əxlaqsız hərəkətlərinin təsiri altında və ya bu hərəkətlər nəticəsində qəflətən baş vermiş güclü ruhi həyacan (affekt) vəziyyətində törədilməsi;

10. Cinayətin törədilməsindən bilavasitə sonra zərərçəkmiş şəxsə tibbi və ya digər yardım göstərilməsi, cinayət nəticəsində dəymiş maddi və mənəvi zərərin könüllü olaraq ödənilməsi və ya aradan qaldırılması və s.

Həmçinin cəzanı ağırlaşdırıcı hallar daha çox diqqəti cəlb edir.

1. Cinayətin təkrar törədilməsi, cinayətlərin residivi;

2. Cinayətin ağır nəticələrə səbəb olması;

3. Cinayətin qabaqcadan əlbir olmuş bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik tərəfindən törədilməsi;

4. Cinayətin törədilməsində xüsusilə fəal iştirak etmə;

5. Psixi pozuntulardan əziyyət çəkən və ya yaş həddinə çatmayan şəxslərin cinayət törətməyə cəlb olunması;

6. Cinayətin qisas almaq zəmnində, tamah məqədi və ya başqa cinayətin üstünü ört-basdır etmək məqsədilə törədilməsi;

7. Cinayətin müqəssir üçün aşkar sürətdə hamilə vəziyyətində olan qadın, habelə azyaşlı, qoca və ya köməkçisiz vəziyyətdə olan və ya müqəssirdən asılı vəziyyətdə olan şəxslərə qarşı törədilməsi;

8. Cinayətin öz qulluq və ya ictimai borcunu yerinə yetirən şəxsə və ya onun yaxın qohum-

larına qarşı törədilməsi;

9. Cinayətin zərərçəkmiş şəxsə qarşı xüsusi amansızlığa, o cümlədən əzab və ya işgəncə verməklə törədilməsi;

10. Cinayətin hakimiyyət nümayəndəsinin xüsusi geyimlərdən və ya sənədlərdən istifadə etməklə törədilməsi;

Digər tərəfdən ölkəmizdə hüquq mühafizə orqanları tərəfindən tətbiq olunan cəza siyasətində məqsədəuyğun dəyişikliklərin aparılması haqqında hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyevin 10 fevral 2017-ci il tarixli Sərəncamı mətbuatda dərc olunmuşdur. Bu Sərəncamın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, çox da ağır olmayan cinayət işləri üzrə həbs qəti imkan tədbirləri, habelə məhkumluqla bağlı cəzalar alternativ cəza növləri ilə nizama salınmalıdır.

Məhz Azərbaycan Respublikasının istintaq orqanları və məhkəməsi qanunların tam dürüst, operativ icra etməklə, cinayətkar ünsürlərə qarşı mübarizəni ciddi aparmqla mühüm dövlət funksiyasını yerinə yetirirlər. Respublikamızda qanun qarşısında hamı bərabərdir. Dövlətimizin cinayətkarlığa qarşı apardığı mübarizəsində cinayət törətməmiş şəxslərdən intiqam almaq məqsədi yoxdur. Bu işdə hökumətin əsas məqsədi ölkədə cinayətkarlığın kökünü kəsmək və qanunları pozanları tərbiyələndirməkdən ibarətdir. Bu cür çətin işdə ulu öndərimiz Heydər Əliyevin gözəl fikirləri çox qiymətlidir. O, demişdir: "Dövlət iki şeydə sarsıla bilər, günahsız cəza alanda, günahkar cəzasız qalanda". Bu sözlər hər bir hüquq işçilərinin yaddaşında həkk olunmuşdur.

İnanıram ki, veteranlarımız sadalanmış qanunların tələblərini yaxşı dərk etməklə gənclərin və əhalinin maariflənməsi işində öz sözlərini bundan sonra da artırıcaqlar.

**Cahangir Nəsirov,
Respublika Veteranlar
Təşkilatının Nəzarət-təftiş
komissiyasının sədri**

ПОБЕДА И ПАМЯТЬ

ДОЧЬ МОРЯ

Росла Шовкет Салимова в большой и дружной семье бакинского нефтяника. Их было десять братьев и сестер, она - старшая. Совсем еще девочкой записалась в авиамодельный кружок, куда потянулась за подругой. Приняв как-то участие в соревнованиях, неожиданно для себя, одиннадцатилетняя Шовкет установила всесоюзный рекорд - ее модель пролетела дальше всех. Тогда подумала: буду строить самолеты. Но жизнь распорядилась иначе.

Увидев в журнале фотографию Анны Ивановны Щетиной, первой в Советском Союзе женщины - капитана дальнего плавания, Салимова решила последовать ее примеру.

Многие недоумевали: девушка и вдруг мореходный техникум - ныне училище. Туда же только ребят принимают и то не каждого...

- Но почему - возмущалась Шовкет. - Почему только мальчишек? Я буду учиться в "мореходке" - и упрямо сжимала губы.

Ее приняли, правда, в виде исключения. Именно на судоводительский факультет, откуда и выходят капитаны. Больше того, энергичная, решительная, серьезная и очень сердечная в отношении к товарищам Шовкет быстро завоевала признание: ее избрали комсоргом...

... Теплый ветерок, врываясь в окно вагона, нежно ласкал лицо, играя концами цветастой косынки и шевеля синий, словно море, воротник платья. Мелькали за окном телеграфные столбы, поезд приближался к Одессе. Слева, куда не взглянешь, голубело Черное море.

В морском пароходстве, куда Шовкет пришла прямо с дороги, ее принял начальник отдела кадров. Окинув взглядом совсем еще юную девушку, он задумался. От начальника пароходства кадровик получил накануне задание: срочно укомплектовать экипаж танкера «Серго», отправляющегося в океанский рейс.

- Пойдете третьим помощником на танкере «Серго». На душе Салимовой стало легко и радостно. Мечта сбылась - она пойдет в дальнее плавание.

И вот Шовкет докладывает капитану «Серго» о своем прибытии. Тот, посмотрев на худенькую застенчивую девушку, отказался

брать ее в рейс. Звонил в пароходство, доказывал. Но Салимова твердо стояла на своем. И капитан сдался.

На танкере жизнь была ключом, все готовилось к плаванию. Выход в океан - итог многих месяцев учебы, трудов и забот. Ради этого Шовкет не жаль было расстаться с родным Баку, Каспием, родными и близкими.

Салимова энергично взялась за дело.

В тот осенний день тридцать девятого года моросил дождик. Мокрая палуба блестела. На крыле ходового мостика танкера «Серго» рядом с капитаном стояла во флотской фуражке и кителе Шовкет Салимова.

За кормой осталась Одесса в зеленом обрамлении деревьев, не утративших еще листы и летних красок. Крутая волна шла навстречу, а позади катил серо-желтоватый бурун...

Штормовая океанская волна была о корпус танкера «Серго» глухо и сильно. Ветер срывал с волн пенистые гребни, хлестал ими по палубе и надстройкам, со свистом проскакивал сквозь переплетения антенн и летел дальше. Сплошная низкая облачность третьи сутки висела над мачтами. Через нее не могли пробиться ни солнце, ни звезды.

Шовкет Салимова время от времени выходила из штурманской рубки, поглядывая на небо. Однажды зашел капитан танкера. Он внимательно посмотрел на карту, затем на Салимову и тихо спросил:

- Ну, что там, Шовкет Шахбазовна?

- Все так же, товарищ капитан: ни зги. Но мне повезло - в небольшом просвете облаков поймала звезду, хоть широту можем проверить.

Положив секстан в футляр, Шовкет углубилась в вычисления.

- Все готово, - громко произнесла она, - неувязка по широте совсем небольшая. Так что идем правильно.

Капитан поплотнее запахнул кожаное пальто и вышел на мостик. Шовкет Салимова снова склонилась над картой. Она любила свою профессию, отлично использовала каждую возможность, чтобы еще глубже познать свое дело.

Семь месяцев бороздил «Серго» моря и океаны. И молодая азербайджанка, первая морячка с Каспия, с честью выдержала трудный экзамен.

Красноватое солнце у самого горизонта спряталось в тучи. Кружили чайки. Танкер «Серго» входил в порт после длительного отсутствия. Тысячи миль остались за кормой. Задание Родины было выполнено.

- Молодец, Шовкет! - торжественно произнес капитан.

- Спасибо за доверие, - ответила она.

Не все было хорошо у молодого штурмана. Донимала морская болезнь, расстраивала недоверие коллектива. Но сила воли, упрямый характер, мужество и терпение - помогли преодолеть тяготы, заставить людей поверить ей. Шовкет полюбили, к ней прониклись уважением.

Со времени первого рейса утекло много воды. Какие только моря и океаны не бороздили суда, на которых несла нелегкую службу Салимова. Вернувшись на Каспий, она стала капитаном.

Вскоре началась Великая Отечественная война. Места уходивших на фронт моряков занимали пенсионеры, женщины. Шовкет Шахбазовна водила свои корабли к Сталинграду. ... Капитан парохода «Днепр» Шовкет Салимова уже спускалась по трапу с мостика, когда на встречу выбежал моряк.

ДЕВУШКИ, НОСИВШИЕ ШИНЕЛИ

Встретились - и все помолодели.
Встретились - забыли седину
Девушки, носившие шинели.
Девушки, шагнувшие в войну.

Бой идет отчаянный и жаркий,
Хмурится /нет связи/ командир,
"Сокол!", "Сокол!", "Сокол!"
Я "Ромашка" -
Голос твой врывается в эфир.

В жаркий бой кидаются солдаты,
Плавится горящая броня,
Каждого упавшего, как брата,
Выносила с болью из огня.

Вы подругам коротко писали
/Жаловаться было не резон/
Как немели пальцы на штурвале,
На ходу, на марше видишь сон.

Как вы только вынести сумели
Девушки из скромниц и тихонь,
Девушки, носившие шинели,
Девушки, шагнувшие в огонь.

Евгений Иванов,
Поэт-фронтовик

Протягивая еще издали трепетавший на ветру листок, взволновано произнес:

- Принял с берегового поста службы наблюдения и связи радиограмму.

В ней сообщалось, что двенадцать «юнкеров» держат курс на конвой.

Салимова приняла меры к тому, чтобы встретить врага во всеоружии.

Давно рассвело. Три группы «юнкеров», по четыре самолета в каждой, с разных сторон шли на конвой. Шовкет Шахбазовна подала команду открыть огонь. Ее спокойствие и уверенность передались не только тем, кто находился на мостике, но и всей команде от трюмных, несших вахту в недрах парохода, до сигнальщиков, застывших на зыбкой площадке, высоко поднятой над палубой.

И сразу частой сухой дробью ударили орудия и зенитные пулеметы. На пути фашистских бомбовозов встала цепь разрывов. Она росла, становилась плотней, двигалась навстречу самолетам. «Юнкеры» нырнули, видимо, рассчитывая обойти опасную зону, но зенитчики вели прицельный огонь по врагу. Огненно-дымные вспышки разрывов поползли вниз.

У гитлеровцев сдали нервы. От самолетов стали отделяться черные продолговатые точки. Тяжело ухнули взрывы сброшенных на дальних подходах бомб. Бомбардировщики быстро уходили в сторону береговой черты.

Лишь одному «юнкеру» удалось прорваться сквозь огненный барьер и сбросить смертоносный груз на танкер. На нем возник пожар, который удалось вскоре погасить.

На усталом лице Салимовой появилась довольная улыбка.

- Молодцы зенитчики! - сказала она, обращая к своему помощнику. - Передайте, что я благодарю сигнальщиков за расчеты, и конечно, всех остальных за отличные действия.

Не прошло и получаса, как снова прозвучал сигнал боевой тревоги. На караван шла новая волна самолетов противника. На этот раз фашисты изменили тактику. Они не стали разбиваться на группы, а решили прорваться сквозь огневой заслон к транспортам на одном участке. Шовкет Шахбазовна насчитала более десяти машин.

И снова вражеские самолеты были встречены плотным огнем, их поддерживали зенитчики с других судов. Фашисты стали вновь в беспорядке сбрасывать бомбы. Пароход «Днепр» задрожал всем корпусом. Установщик прицела ткнул лбом в броневую щит и стал оседать на вращающуюся платформу: по его лицу текла яркая струйка крови. Салимова едва устояла на ногах.

Очередная бомба разорвалась вблизи борта «Днепра». Град осколков застучал по стальной обшивке. Отражение атаки авиации противника продолжалось...

-Штурман, наше место? в своей обычной манере спросила Салимова, заглянув в ходовую рубку.

Штурман незамедлительно дал ответ:

Шовкет Шахбазовна, одобрительно кивнув, тут же распорядилась:

Продолжаем идти заданным курсом.

-Есть!

И вновь капитан на мостике:

На румбе?

-Тридцать два градуса

-Так держать!

Таких рейсов за годы войны Салимова совершила десятки.

За три года после победы суда, управляемые

Шовкет Шахбазовной, пересекли дальние широты Средиземного,

Мраморного, Эгейского и Красного морей, побывали в десятках портов мира - в Стамбуле, Бейруте, Сингапуре...

Салимова относилась к числу инициативных людей. Работа ее в море, в условиях, прямо скажем, необычных для женщины, не раз доказывала это. Управляя танкером «Профингерн» в должности помощника капитана, к примеру, она замечала, что от рейса к рейсу уменьшается полезная грузоподъемность судна. По предложению Салимовой решили очистить отсеки, где осели остатки перевозимых нефтепродуктов. Первой надел противогаз, спустилась вниз сама Шовкет-ханум. Все было очищено, налив нефти увеличился.

Такая она во всем - в большом и малом, с чувством долга, чувством ответственности.

Ее друзья по работе, помнят историю «неисправимого боцмана», от которого отказывался не один капитан.

Салимова взяла его на борт своего парохода, где обстановка взятого доверия, выучки, уважения друг к другу дисциплинировала, призывала к порядку. И спустя некоторое время моряка трудно было узнать.

Особенно были по душе Шовкет-ханум беседа с

молодежью, интерес к которой, вероятно и определял главное ее в послевоенной жизни. Салимова - воспитатель, ученый, педагог, преподавала политэкономии. Долгое время работала в Азербайджанском институте Нефти и химии, где была одновременно и проректором по воспитательной работе. Трудилась увлеченно, с душой.

Позднее слушателями Шовкет Шахбазовны стали студенты Азгосконсерватории имени У.Гаджибекова, где она долгие годы возглавляла кафедру.

Весь мирный период своей жизни занималась Шовкет Шахбазовна наукой: защитила диссертацию, стала кандидатом наук, доцентом, заслуженным экономистом республики.

Вот так жила, оставив много лет назад капитанский мостик, Салимова. Трудилась, восемь лет подряд, изо дня в день поднималась она на кафедру, давая своим воспитанникам в это трудное и смутное время не только знания, но и понимание жизни, истинного человеческого счастья...

Счастье самой Шовкет Шахбазовны Салимовой - первой в Азербайджане женщины-морского капитана; - была в ее бескорыстном и самоотверженном служении людям.

АЛЕКСАНДР ГРИТЧЕНКО

ЛЕГЕНДАРНАЯ КАТЮША

Указом Президента Верховного Совета СССР от 5 мая 1990 года воспитаннице Каспия Е.И.Михайловой (Деминой) присвоено звание Героя Советского Союза.

-Катюша, здравствуй! Ты чаще с цветами возишься? Пойдем в кино!

Девушка выпрямилась, держа в руке лейку с водой, оглянулась. Ее подружки стояли у забора, улыбались.

-Добрый день, девчата! - Катюша Михайлова осторожно, чтобы не наступить на цветок, вышла из палисадника, подошла к подругам.

- Пойдемте, девочки, только не в кино, а на вечер- встречу с первыми большевиками Питера. Пойдем? - глаза Катюши заискрились: - В кино можно и в другой раз. А пропустим вечер - жалеть будем.

-Ладно, согласны.

Девушки вошли во двор, сели на скамейку, разглядывая цветы. У них дома, как, впрочем, и у многих горожан, тоже росли цветы, но здесь, у Михайловой, ими весь двор расцветен, словно радугой. Розы, гладиолусы, лилии, петунии, георгины, примулы...

Катюша закончила поливать розы, присела рядом с девочками, поднесла к их лицам веточку с маленькими и нежными цветочками.

-Понюхайте, как ночная фиалка нежно пахнет. Днем не так, а вот вечером и ночью... Люблю фиалки.

Михайлова заторопилась, заскочила в дом и вскоре вышла в розовом ситцевом платице, которое очень шло к ее глазам.

-Вот я и готова, девочки! - весело прошептала Катюша. - Айда в клуб...

Подружки сели на свободные места во втором ряду. Они увидели классного руководителя. На приветствие учениц он кивнул головой, сказал, наклоняясь к ним:

- Должно быть интересно. Услышим первых наших большевиков. История всегда волнует.

Когда шли домой, Катюша с восхищением говорила, что люди, которых они слушали, совсем простые, а как подумаешь, сколько они сделали, сколько трудностей пережили, - не верится. Это же герои...

Военная биография ленинградской комсомолки Кати Михайловой началась в первые дни Великой Отечественной.

Окончив занятия в фельдшерской школе, Катя поехала в пограничную авиационную часть к брату. Они

давно уговорились служить вместе.

Под Смоленском поезд подвергся бомбардировке немецких самолетов. Катюша впервые увидела панику, кровь и смерть. Пешком добралась до города, а рано утром 23 июня 1941 года отправилась в местный военкомат и попросила, чтобы ее немедленно послали на фронт. «Подождешь, не до тебя», - сказал военком, узнав, что ей восемнадцать лет, и Михайлова подождала два дня, на третий опять пришла к военкому и заявила, что если ее не зачислят в армию, она поедет на

фронт без разрешения.

Через неделю она уже работала в госпитале. А когда он был эвакуирован, Катюшу послали медсестрой на санитарный корабль.

Через два дня получила форму военного моряка (юбку, темносиние фланелевку и берет, матросский бушлат, ботинки), быстро переделась - и к зеркалу.

- Нина, а ну-ка глянь, на кого я похожа, - радостно воскликнула Катюша, - какая чудная, правда?

-Это с непривычки. Вообще-то хорошо выглядишь. Только берет надевай чуть набок. Вот так, - Нина поправила головной убор, - настоящая морячка!

-Шутишь?

-Нисколько не шучу. Сама видишь, что форма тебе идет.

- Говоришь, идет? Спасибо за откровенность, Нина.

Бои шли на Волге, санитарные суда поднимались вверх по реке, забирали раненых и везли их через Каспий в Красноводск. Во время стоянок Катюша сходила на берег, каспийские волны шумно накатывались на прибрежный песок и уходя, оставляли после себя дымящуюся

пену. Раньше Михайловой не приходилось бывать в зимние месяцы на море. Она очень радовалась, наблюдая за неугомонной стихией.

- Красота-то какая! - воскликнула Катюша, стараясь пересилить шум прибоя. - До чего же хорошо тут и... немного страшно!..

Нина заметила, как голубые глаза подруги, вобрав цвет волн, стали зеленоватыми, темные волосы выбились из-под берета, растрепались, и сказала громко:

- Еще бы! Я уже привыкла морю! Вначале тоже, как ты, радовалась,

- в противогасах. И тут Михайлова удивила моряков. Не все здоровяки-матросы выдержали этот трудный переход - одних свалил солнечный удар, другие натерли ноги, кое-кто оказался в шедшей следом санитарной машине. Катя же шагала, ни разу не отстав, не выбившись из сил, и даже подбадривала товарищей и помогала им. «Гляди ты, какая выносливая!» - озадаченно говорили морские пехотинцы. И она почувствовала, что отношение к ней сразу изменилось.

...Небо, раскалываясь со стоном, кусками падало в огонь боя, а медсестра Михайлова выносила изорванные металлом, истерзанные тела бойцов, закрывая собой от последнего, может быть, осколка. Плакала от страха, бессилия и усталости, но не бросала, тащила, волокла их к свету, к жизни.

В первые дни пребывания на фронте Катюша работала на очень трудном участке армейского госпиталя - в сортировке. Фронтвики знают, что это такое...

Поступавших раненых нужно было перенести в палатку, перевязать, согреть, накормить, успокоить перед операцией. А кто знает, сколько весил раненый солдат? Зимой в набухшем и промерзшем обмундировании, летом в грязи и в болотной тине, зло измученный болью?...

И каждого на своих слабых плечах перетаскивала Михайлова. Каждый день она видела окровавленных, беспомощных мужчин, каждую минуту, задыхаясь от одного лишь вида боли... Не раз сжимала она холодеющие пальцы незнакомого, но такого родного сейчас бойца, заглядывала в его потухающие глаза, уговаривала: «Ну, держись, браток, еще немного держись...»

Плакала где-нибудь в углу, сжимая ладонями виски, а затем спешила к новым раненым, улыбаясь им, свертывала дрожащими руками самокрутку и успокаивала, и поддерживала, на себя принимая боль.

После одного из жарких боев санитарные машины эвакуировали раненых бойцов и командиров. Несмотря на то, что на кузовах ярко выделялись красные кресты, десять фашистских самолетов, увидев их, начали бомбежку, а затем пошли на снижение. На бреющем полете они хлестали по машинам зажигательными пулями.

**ПРОДОЛЖЕНИЕ В
СЛЕДУЮЩЕМ НОМЕРЕ**

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında veteranların pulsuz tibbi müayinəsi

Prezident İlham Əliyevin əhalinin pulsuz kütləvi tibbi müayinədən keçməsi ilə bağlı verdiyi tapşırıq əsasən respublikamızın hər yerində fevralın 15-dən əhalinin ümumi tibbi-profilaktik müayinəsi aparılır. Əhalinin sağlamlığını qorumaq, xəstəlikləri erkən mərhələdə aşkarlayaraq qarşısını almaq məqsədilə keçirilən müayinələrə təcrübəli həkim və tibb işçiləri cəlb olunur.

Mart ayının 1-də Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında da veteranların pulsuz tibbi müayinəsi həyata keçirildi. Müayinə üçün 37 saylı şəhər poliklinikasının həkimləri səfərbər olunmuşdurlar. Həkimlərdən kardioloq Sevil Mehdiyeva, oftalmoloq Sevda Daşdəmirova, cərrah Vilad Əliyev, stomatoloq Adil Abbasov, tibb bacıları Səbinə Ələkbərova, Rəsmiyyə Kərimova, Reyhan Hüseynova veteranlar öz sahələri üzrə müayinə edərək, müvafiq təyinatlar yazdılar. Ümumilikdə, kardioloji, laborator analizlər, EKQ və digər müayinələr aparıldı.

Aksiyadan təxminən 50-yə yaxın II Dünya müharibəsi, əmək, Silahlı Qüvvələr veteranı istifadə etdi. Müayinə olunmuş veteranların bir neçəsi aksiya ilə bağlı təəssüratlarını bizimlə bölüşdülər: Binəqədi RVT-nin

sədri Telman Hətəmov: "Mən dövlət başçısının bu təşəbbüsündən olduqca razıyam. Vətəndaşlara pulsuz müayinə olunmaq imkanı yaratdığına görə ona dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Veteranlar həmişə ölkə rəhbərliyinin diqqət və qayğısını görür bu gün onların sağlamlığı üçün atılan addımları yüksək qiymətləndirirəm. Bu gün bizimlə maraqlanan, qayğımıza qalan bütün həkimlərə təşəkkür edirəm".

II Dünya müharibəsi veteranı İsmayıl Fərəcov: "Belə bir tibb aksiyasının təşkil olunması haqqında tapşırıq verilməsi bir daha sübut edir ki, prezidentimiz hər bir Azərbaycan vətəndaşını sağlam görmək istəyir. Mən bütün veteranlar adından preziden-

timizə, bu təşəbbüsün veteranlar üçün həyata keçirilməsinə görə Respublika Veteranlar Təşkilatının sədri Dadaş Rzayevə, sədr müavini Cəlil Xəlilova öz minnətdarlığımı bildirirəm".

II Dünya müharibəsi veteranı Məmməd Əliyev: "Əhalinin sağlamlığının etibarlı şəkildə qorunması, xəstəliklərin erkən aşkar edilərək insanların müalicəyə cəlb olunması məqsədi ilə keçirilən bu tədbir hamının ürəyincədir, xüsusilə də biz veteranların. Əməyi keçən hər kəsə dərin minnətdarlığımı bildirirəm."

Poliklinikanın baş həkimi Təranə Məmmədova səhiyyə aksiyası ilə bağlı bildirdi ki, tibb ocaqlarında əhalinin tibbi-profilaktik müayinədən keçirilməsi üçün lazımı şərait yaradılıb, keçirilən müayinələrin əsas məqsədi xəstəliklərin erkən aşkarlanmasıdır. Poliklinikada işləyən həkimlərdən ibarət səyyar briqadalar yaradılıb. Bu briqadalar idarələrdə, məktəblərdə, uşaq bağçalarında və müəyyən səbəblərdən poliklinikaya gələ bilməyən vətəndaşlara evlərində tibbi xidmət göstərilir.

Xatırladaq ki, cari ilin fevralın 15-dən mayın 15-dək ölkənin bütün ərazisində əhali pulsuz tibbi müayinədən keçə bilər.

SƏİDƏ ABDULLAYEVA

Tahirə Hüseyn qızı Ələkbərova 1937-ci ildə anadan

Tahirə Ələkbərova - 80

olmuşdur. O, 1957-ci ildən bir sıra səhiyyə ocaqlarında tibb bacısı kimi çalışmışdır. İşlədiyi müddətdə həm də Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetinə daxil olmuş, 1967-ci ildə universiteti bitirmişdir.

Tahirə Ələkbərova Respublikamızın bir sıra xəstəxanalarında fəaliyyət göstərmiş, məsul vəzifələrdə çalışmışdır. Tahirə xanımın minlərlə insanın sağlamlığına qoyuşmasında,

onlara tibbi xidmətlərin göstərilməsində əvəzsiz xidmətləri olmuşdur.

Tahirə Ələkbərova daim öz işgüzarlığı və bacarığı ilə kollektivdə fərqlənmiş, həmişə ön sıralarda olmağı bacarmışdır. O, "Əmək veteranı", "Yüksək kateqoriyalı həkim", "Sanitar müdafiə əlaçısı", "Qırmızı Xaç və Qırmızı Aypara cəmiyyətləri birliyinin hümanistliyə görə" medalı və bu kimi digər adlara

və mükafatlara layiq görülmüşdür. Təqaüdə çıxdıqdan sonra da Tahirə xanım müxtəlif ictimai təşkilatlarda fəaliyyət göstərmişdir. O, mütəmadi olaraq valideyn himayəsindən məhrum uşaqlarla görüşür, qocalar evinə gedir, onlara baş çəkir. Bir sözlə Tahirə xanım bu gündə öz xeyriyyəçilik fəaliyyətini davam etdirir.

Bizdə öz növbəmizdə Tahirə Ələkbərovanı 80 illik yubileyi münasibəti təbrik edir, ona cansağlığı, fəaliyyətində uğurlar arzulayırıq.

Allah rəhmət eləsin

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının Rəyasət heyəti
II Dünya müharibəsi veteranı

Tağiyev Ənvər Həsən oğlunun

vəfatından kədərləndiyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının kollektivi Təşkilatın mərkəzi aparatının əməkdaşı Fizuli Zəkizadəyə yaxın qohumu

Qocayev Yasin Fikrət oğlunun

vəfatından kədərləndiyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərbaycan Veteranı" qəzetinin elektron ünvanına (az.veteran@mail.ru) məqalələrinizi göndərməklə bizimlə əməkdaşlıq edə bilərsiniz. Qeyd edək ki, "Azərbaycan Veteranı" qəzetində dərc olunan məqalələrdəki faktlara və məlumatlara görə müəllif məsuliyyət daşıyır. Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Əziz oxucular, "Azərbaycan Veteranı" qəzeti üçün abunə yazıla bilərsiniz!

Qəzetimizə abunə olmaq üçün:

Hesab nömrəsi

AZ331BAZ38090019442437115209

6 aylıq abunə haqqı - 7.5 AZN

1 illik abunə haqqı - 15 AZN

Qeyd: Əziz və hörmətli oxucular, "Azərbaycan Veteranı" qəzetinə abunə olmaq üçün "Azərmatbuatyayımı" ASC şöbəsinə, poçtlara, Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatına və Təşkilatın rayon şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Əlaqə telefonları: (012) 440- 21-08 012) 497- 63-58 (111)

Baş redaktor
Ülvi İBRAHİMLİ
Məsul katib
Səidə ABDULLAYEVA

Qəzet Ədliyyə
Nazirliyində
qeydiyyatda alınıb.
Təsisçi: Azərbaycan
Respublikası
Veteranlar
Təşkilatının Rəyasət
Heyəti

"Azərbaycan
Veteranı" qəzeti.
VÖEN:
1701285981
verilmə tarixi -
23.11.2011

Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu,
Kaveroçkin küçəsi, 34
Əlaqə telefonu: 012 440-21-08
e-mail: az.veteran@mail.ru
Dövlət qeydiyyat nömrəsi - 3486
Dövlət qeydiyyat tarixi -
19.10.2011

Qəzet ayda iki dəfə "Azərbaycan Veteranı"
qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılır,
səhifələrin və "Veteran Nəşriyyatı"
mətbəəsində nəşr olunur.

Qiyməti 60 qəpik

Tiraj: 1250